

Hierbij de ambtelijke reactie vanuit de gemeente Winterswijk internetconsultatie Besluit vervanging abonnementstarief Wmo 2015.

We constateren dat veel bezwaren vanuit de eerste internetconsultatie zijn blijven staan. Onderstaande is dus voor een groot gedeelte een herhaling van zetten en verwijzen mede naar onze eerdere reactie van 6 februari 2024.

- In het algemeen nemen de administratieve lasten gemeenten enorm toe, en dat terwijl de druk bij gemeenten al heel hoog is. Gemeenten worden hiervoor echter niet gecompenseerd. We constateren dat het CAK in veel gevallen beter geëquipeerd is om veel van deze administratieve taken uit te voeren. Daar is een administratiekantoor ook ooit voor opgezet.
- Voor een groot aantal processen moeten gemeenten hun software aanpassen. Voor sommige processen is het niet duidelijk of dit (tijdig) mogelijk is. Handmatig uitvoeren is voor een deel van de processen niet haalbaar.
- Door de gekozen systematiek kan het voorkomen dat de eigen bijdrage hoger is dan de kostprijs van de voorziening. Vooral voor lichtere vormen van ondersteuning. Hierbij kunnen gemeenten kiezen om toch de hogere eigen bijdrage op te leggen. Daarbij is een risico op juridische consequenties. Deze zijn nog niet in kaart gebracht. De keuze om dan maar helemaal geen eigen bijdrage op te leggen is niet wenselijk.
- De situaties waarin de eigen bijdrage mogelijk hoger uitpakt dan de kostprijs van een voorziening zijn ook lastig uit te leggen aan de inwoner. Doet het CAK hierin aan voorlichting?
- De genoemde oplossing om een dergelijke goedkopere vorm van ondersteuning dan maar in te richten als Algemene voorziening, gaat voorbij aan het feit dat er regels bestaan voor een algemene voorziening en dat veel vormen van ondersteuning daar niet aan kan voldoen (zoals enkel een lichte toegangstoets).
- Wanneer gemeenten ervoor kiezen een eigen bijdrage te berekenen voor een algemene voorziening, moeten zij een inkomenstoets doen op gezinsniveau, terwijl zij op gezinsniveau geen check mogen doen (AVG). Hetzelfde geldt voor een check op WLZ voor gezinsgenoten.
- De uitname uit het gemeentefonds komt te snel omdat er niet vanaf dag 1 een besparing gehaald zal worden. Monitoring hierin levert veel te laat informatie op om hierin tijdig bij te stellen. Dat heeft eerdere monitoring bij de invoering van het abonnementstarief ons wel geleerd. Dat betekent dat gemeenten wéér gedwongen wordt om bezuinigingen door te voeren.
- De overgang van het abonnementstarief naar de inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor mensen die hierin geen keuze meer hebben (bv omdat een woningaanpassing in het verleden is gerealiseerd) is juridisch onzeker (zij hebben hun keuze destijds op andere gronden gebaseerd)
- De kostprijs van 8,76 uur huishoudelijke hulp per maand is niet op realistische tarieven gebaseerd. Ook niet als de huidige berekening geïndexeerd wordt.
- Beoordelen en achteraf doorvoeren van de pauze-optie is administratief uitermate lastig uit te voeren voor gemeenten. En hoe zit dit juridisch? Verstuurd het CAK

hierover een beschikking om de reeds opgelegde eigen bijdrage weer terug te geven? En hoe werkt dit als er ook een andere voorziening is verstrekt. Dan gaat de pauze mogelijkheid niet op, maar is er ook van de andere voorziening reeds 1 maand eigen bijdrage berekend? Moeten gemeenten dit gaan bijhouden in de kostprijs van alle verstrekte voorzieningen?

- Gemeenten kunnen per huishouden maar één kostprijs tegelijk laten bewaken. Dit betekent dat wanneer de ene voorziening afbetaald is, de volgende eigen bijdrage gaat lopen. Er moet op dat moment een check worden gedaan of dat hulpmiddel nog steeds loopt of in gebruik is. Dit is administratief erg omslachtig. Daarnaast kan het dus zo zijn dat iemand eigen bijdrage betaalt bv voor de voorziening begeleiding. Als deze na 6 jaar stopt, moet de inwoner ineens eigen bijdrage gaan betalen voor de scootmobiel die hij of zij 6 jaar geleden verstrekt kreeg. Dit is foutgevoelig maar ook erg lastig uit te leggen aan de inwoner.
- De check op anticumulatie komt in een aantal gevallen bij de gemeente te liggen. Dit is onwenselijk en voor een CAK veel makkelijker uitvoerbaar dan voor gemeenten.
- De uitzondering voor niet-AOW-gerechtigden meerpersoonshuishoudens om pas de eigen bijdrage vanaf 170% van het sociaal minimum op te laten lopen, is een te groot verschil met het niveau van 120% van het sociaal minimum. Wij pleiten voor meer gelijkheid tussen niet-AOW-gerechtigden en wel-AOW-gerechtigden aangezien hierbij sprake is van onwenselijke en onwettige leeftijdsdiscriminatie.
- Graag aandacht voor de maatwerkvoorziening voor collectief vervoer!! Deze voorziening is op dit moment uitgesloten van het abonnementstarief. Ook is deze nu uitgesloten van het anticumulatie beding. Collectief vervoer is geen algemene voorziening. De ritbijdrage is geen eigen bijdrage in de zin van de Wmo (zie hiervoor betreffende jurisprudentie). Behouden gemeenten de mogelijkheid om zelf een eigen bijdrage te heffen voor de maatwerkvoorziening collectief vervoer? Veel gemeenten hebben hiervoor namelijk al een proces staan.
- Voor de eigen bijdrage voor algemene voorzieningen zijn twee beleidsopties ter internetconsultatie voorgelegd. Wij pleiten voor géén van deze beide opties. Immers, vooral bij de hulp in het huishouden hebben gemeenten algemene voorzieningen opgezet. Het heffen van maximaal het laagste tarief (€20,60 per maand) zou de zo gewenste remmende werking volledig te niet doen. Qua hoogte van de eigen bijdrage voor deze doelgroep wil je zoveel mogelijk aansluiten op het inkomen. Echter is het zelf uitvoeren en opleggen van een eigen bijdrage regeling voor de gemeente een enorme administratieve last, die nauwelijks uitvoerbaar is. Wij pleiten daarom voor een beleidsmatige keuze voor gemeenten om ook voor algemene voorzieningen de eigen bijdrage via het CAK te laten verlopen.
- We missen een regel over het jaarlijks indexeren van de eigen bijdrage.
- Onze oproep is om het besluit om al dan niet de eigen bijdrage te innen bij woonvoorzieningen bij cliënten jonger dan achttien jaar bij de gemeenten zelf te laten, net als nu en in de afgelopen jaren. Bij dure woningaanpassingen komt de waardevermeerdering van de woning ook ten gunste van de ouders. Het is daarom niet onlogisch om ook de eigen bijdrage bij de ouders op te leggen. Zij maken immers de overweging om de woningaanpassing zelf te financieren of deze aan te vragen bij

de Wmo (de gewenste remmende werking op de toestroom Wmo). De mogelijkheid om een vergoeding te kunnen vragen voor de waardevermeerdering van die woning die het gevolg is van een tot een maatwerkvoorziening behorende woningaanpassing is juridisch onhoudbaar (wie bepaald die hoogte), onuitvoerbaar voor gemeenten (wie bewaakt dat en hoe leg je dat op) en pas relevant bij verkoop (er vanuit gaande dat de woning ooit wordt verkocht).

Conclusie:

De gemeente Winterswijk staat achter het idee om weer een inkomensafhankelijke eigen bijdrage te heffen. Echter, wij zien liever een goed wetsvoorstel dan een onuitvoerbaar wetsvoorstel. Daarom is ons advies om de invoering van de nieuwe ivb uit te stellen totdat er een goed uitvoerbaar wetsvoorstel ligt. Dat de ingangsdatum dan een half jaar of een jaar verder ligt, weegt minder zwaar dan het moeten werken met een wet die in de praktijk onuitvoerbaar is.

Daarnaast pleiten wij ervoor om de invoering hiervan te combineren met een algehele evaluatie van de Wmo2015, nu -mede door jurisprudentie- de wet steeds slechter uitvoerbaar is voor gemeenten.